

Yurt dışından döviz olarak elde edilen hizmet bedelinin serbest meslek kazancı mahiyetinde olması hk.

Sayı:

E-79690095-120[2-2023-120-108]-88495

Tarih:

30/07/2024

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Aydın Vergi Dairesi Başkanlığı
Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : E-79690095-120[2-2023-120-108]-88495

30.07.2024

Konu : Yurt dışından döviz olarak elde edilen hizmet bedelinin serbest meslek kazancı mahiyetinde olması

İlgi :

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, Aydın ilinden merkezi Estonya'da bulunan bir teknoloji firmasında yazılım mühendisi olarak uzaktan çalışacağınız, sunacağınız hizmete ilişkin bedelin anlaşmış olduğunuz tutar üzerinden tarafınıza döviz olarak ödeneceği, Estonya mukimi firmanın Türkiye'de herhangi bir vergi mükellefiyetinin bulunmadığı, Türkiye'den de herhangi bir hizmet karşılığı gelir elde etmediği, ayrıca firmanın yapacak olduğunuz iş ve işlemlerden de Türkiye'de hiçbir şekilde faydalanılmayacağı belirtilerek elde edeceğiniz gelirin vergiden istisna olup olmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

- "Mevzu" başlıklı 1 inci maddesinde, "*Gerçek kişilerin gelirleri gelir vergisine tâbidir. Gelir bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safî tutarıdır.*",

- "Mükellefler" başlıklı 3 üncü maddesinde, "*Aşağıda yazılı gerçek kişiler Türkiye içinde ve dışında elde ettikleri kazanç ve iratların tamamı üzerinden vergilendirilirler:*

1. Türkiye'de yerleşmiş olanlar;

2. Resmi daire ve müesseselere veya merkezi Türkiye'de bulunan teşekkül ve teşebbüslere bağlı olup adı geçen daire, müessese, teşekkül ve teşebbüslerin işleri dolayısıyla yabancı memleketlerde oturan Türk vatandaşları (Bu gibilerden, bulundukları memleketlerde elde ettikleri kazanç ve iratları dolayısıyla Gelir Vergisine veya benzeri bir vergiye tabi tutulmuş bulunanlar, mezkûr kazanç ve iratları üzerinden ayrıca vergilendirilmezler.)",

- "Türkiye'de yerleşme" başlıklı 4 üncü maddesinde, "*Aşağıda yazılı kimseler Türkiye'de yerleşmiş sayılır:*

1. İkametgahı Türkiye'de bulunanlar (İkametgah, Kanunu Medenin 19 uncu ve mütaakıp maddelerinde yazılı olan yerlerdir);

2. Bir takvim yılı içinde Türkiye'de devamlı olarak altı aydan fazla oturanlar (Geçici ayrılmalar Türkiye'de oturma süresini kesmez.).

...",

- "Ücretin tarifi" başlıklı 61 inci maddesinde, ücretin işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatler olduğu, ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olmasının veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunmasının onun mahiyetini değiştirmeyeceği,

- "Serbest meslek kazancının tarifi" başlıklı 65 inci maddesinde, *"Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır."*

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır."

- "Serbest meslek erbabı" başlıklı 66 ncı maddesinin birinci fıkrasında, *"Serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenler, serbest meslek erbabıdır. Serbest meslek faaliyetinin yanında meslekten başka bir iş veya görev ile devamlı olarak uğraşılması bu vasfı değiştirmez."*

hükümlerine yer verilmiştir.

Serbest meslek faaliyetinde ana unsur faaliyetin sermayeden ziyade, kişisel çalışmaya ilmi ya da mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanmasıdır. Serbest meslek faaliyetlerinden elde edilen kazançların daha çok emek ürünü olması, emeğin bedeni değil ilmi veya mesleki bilgi veya ihtisasa dayanan fikri bir emek olması gerekmektedir.

Öte yandan, ... adlı şirket ile imzalamış olduğunuz hizmet sunma sözleşmesinin incelenmesinden; yüklenici olarak yapacağınız işin tüm sorumluluğunun tarafınızca üstlenildiği, diğer bir ifade ile işin şahsi sorumluluk altında yaptığınız, hizmetin ne zaman, nerede, nasıl ve hangi araçları kullanacağına karar verme konusunda bağımsız olduğunuz ve şirketin (müşterinin) yapılan işi kabul veya reddetme hakkına sahip olduğu anlaşılmakta olup bütün bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde elde edilen kazancın serbest meslek kazancı mahiyetinde olduğu sonucuna varılmaktadır.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar uyarınca, şahsi mesaiye ilmi ya da mesleki bilgiye dayanılarak, şahsi sorumluluğunuz altında merkezi Estonya'da bulunan teknoloji firmasına yazılım mühendisi olarak uzaktan vermiş olduğunuz hizmet serbest meslek faaliyeti niteliğinde olup bu faaliyetiniz nedeniyle elde ettiğiniz kazancın da serbest meslek kazancı hükümlerine göre vergilendirilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özolgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.